

“Лісова пісня” аналіз твору (паспорт)
Автор – Леся Українка (Лариса Петрівна Косач)

Рік написання – 1911

Літературний рід: драма.

Жанр: драма-феєрія (твір, у якому реальне поєднано з фантастичним, є казкові персонажі).

Художній напрям: модернізм: неоромантизм.

У драмі-феєрії «Лісова пісня» оспівано красу Волині. Саме на Волині відбуваються події твору.

“Лісова пісня” тема та ідея

Тема “Лісова пісня”: зображення світу людини й світу природи в їх гармонійних і суперечливих взаєминах.

Ідея “Лісова пісня”: оспівування краси людських взаємин, пориву до щастя, незбагненої сили великого кохання.

Провідний мотив: Утвердження думки про високе покликання людини, її гармонійність, цілісність і безсмертя людської душі.

Головний конфлікт “Лісової пісні”: зіткнення духовно–піднесеного й матеріально–приземленого

Головні герої “Лісова пісня”

1) селяни:

Лукаш – молодий хлопець, у якого закохується Мавка

Лев – дядько Лукаша. Чоловік є символом єдності людини та природи.
мати Лукаша,

Килина – молода дівчина, яка стала дружиною Лукаша. У її образі втілено бездуховність та обивательську обмеженість

2) жителі лісового царства:

Мавка,

Лісовик. Символізує старість та поміркованість.

Водяник,

Перелесник – залицяється до Мавки. Він є символом молодості та волі

Русалка;

Другорядні герої: Той, що греблі рве; Той, що в скалі сидить; Русалка Польова, Пропасниця, Потерчата, Куць, Злидні.

Проблематика «Лісова пісня»

В основу драми Лесі Українки “Лісова пісня” покладено таку вічну проблему – людина і природа.

Також у “Лісовій пісні” можна виділити такі проблеми:

проблема добра і зла
людини і мистецтва.

проблема самозради

проблема кохання, краси людських взаємин
сутності щастя.

“Лісова пісня” історія написання

Цей твір був написаний всього лише за 12 днів липня у м. Кутаїсі, що на Кавказі. Леся тяжко сумувала за Батьківщиною, крім того, знову загострилася її хвороба. Ідея створити «Лісову пісню» була навіяна спогадами дитинства.

Прототипами реальних образів у драмі-феєрії були волинські селяни, подібні Левові Скулинському, розповіді якого письменниця ще дитиною слухала в Нечимному. Головним джерелом, з яких письменниця черпала матеріали для своєї драми, були реальне життя і його своєрідне відображення в усній народній творчості.

“Лісова пісня” композиція

Композиційно цей твір складається з прологу і 3 частин. Зовнішньою композиційною особливістю драми є відсутність поділу актів на яви. Пролог являє собою самостійну драматичну сцену, прямо не зв’язану з розвитком сюжету. Він вводить читача у світ природи, знайомить із фантастичними істотами, які заселяють волинські хащі та лісове озеро. У пролозі окреслюється недобре, вороже ставлення «водяного роду» до людини.

Зав’язка: Мавка прокидається від зимового сну, коли чує як грає на сопілці сільський парубок Лукаш.

Розвиток дії: молодиця Килина в усьому протистоїть Мавці — уособленню любові й краси. Коли Лукаш зраджує кохану і сватається до Килини, Мавка втрачає бажання жити й добровільно погоджується покинути цей світ.

Кульмінація: Мавка провалюється в підземелля «Того, що в скалі сидить». Відбувається найбільша боротьба пристрастей. Тут Лукаш стає звіром і знову людиною, Килина заклала Мавку в вербу. Розлючена Килина хоче зрубати Вербу-Мавку, але Перелесник (дух вогню) запалює Вербу, а з нею згоряє все господарство.

Розв'язка: Лукаш замерзає, Килина з дітьми йде в село, Мавка перетворюється на вербу. Завершується твір прекрасним монологом Мавки. Звучить останній монолог Мавки.

Сюжет “Лісова пісня”

Особливістю сюжету в “Лісової пісні” є поєднання в ній світу природи й людини.

Події в драмі-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки розгортаються в такій послідовності: Мавка пробуджується від зимового сну — до лісу приходять Килина — Мавка повертає людську подобу Лукашеві — Перелесник обіймає вогнем вербу.

Перша дія. Старезний, предковичний ліс на Волині — до дуба, що на широкій лісовій галявині, прийшли будувати хату дядько Лев і його небіж Лукаш — від зимового сну прокидається Мавка, почувши гру Лукаша на сопілці — Лукаш збирається наточити соку з берези, проте Мавка зупиняє його, адже береза — її сестра, а сік її — то кров — Мавка й Лукаш закохуються, перший поцілунок — Лукаш розповідає про те, що восени його хочуть оженити, від чого Мавка засмучується.

Друга дія. Пізніє літо — мати докоряє Лукашеві, що він все грає, а робота стоїть — коли на подвір'ї з'являється Мавка, мати Лукаша каже їй, що не гоже дівці упадати за парубком, проте лісовій красуні ці людські міркування не зрозумілі — за Мавку заступається дядько Лев, аби його сестра не називала Мавку відьмою

— мати дає Мавці серпа й загадує жати — Мавці не вдається цього зробити, бо з жита виринає Русалка Польова й благає сестрицю не губити її красу — Мавка, щоб хоч якось виправдати себе перед матір'ю Лукаша, ріже собі руку серпом — на полі

з'являється мати з молодницею й лає Мавку за неробство — приходить Лукаш і допомагає молодиці жати — Лукаш проводить Килину додому

— засмучена Мавка плаче біля озера й просить Лісовика зробити її такою, як була; Лісовик вбирає її в багряницю й срібний серпанок, у цей момент з'являється Перелесник і кружляє Мавку у вирі шаленого танцю — раптом із землі зявляється страшне Марище і вмовляє Мавку піти з ним у далекий край, де «ні дерево, ні зілля не шелестить, не навіває мрій» — тут з'являється Лукаш; побачивши бліду Мавку, каже: «Яка страшна! Чого ти з мене хочеш?»

— Лукаш поспішає до хати й просить матір готувати хліб для старостів, бо завтра буде сватати Килину — почувши ці слова, Мавка зриває із себе багряницю й просить Марище забрати її із собою — вони зникають під землею.

Третя дія. Хмарна осіння ніч — біля хати Лукаша чорніє постать Мавки — з лісу виходить Лісовик і дивується, що Мавка тут, а не в «Того, що в скалі сидить» — Мавка пояснює, що саме він визволив її своїм злочином, перетворивши Лукаша на вовка — почувши вовче виття, яке доходило до кам'яної печери, Мавка розповідає, що прокинулась і силою чарівних слів урятувала Лукаша, повернувши йому людську подобу

— мати докоряє Килині, що та довго спить і погана господиня — Ки-лина, вибігши по воду, помічає постать Мавки й запитує, чого та прийшла — Мавка відповідає: «Стою та дивлюся, які ви щасливі» — Килина говорить: «А щоб ти стояла у чуді та в диві!» — Мавка раптом перетворюється на вербу — з лісу виходить Лукаш, на нього накинулася Килина й обізвала п'яницею, він відповів: «Мовчи! Не скигли!» — на запитання Лукаша, куди подівся дядьків дуб, вона відповіла, що продала купцям, щоб не вмерти з голоду — з хати вибігає мати й радіє синові, скаржиться на тяжке життя з «отою відьмою»

— Лукаш докоряє матері, що їй судилося бути відьомською свекрухою — до них підходить хлопчик із сопілкою, зробленою з верби-Мавки, і просить Лукаша заграти на ній — Лукаш починає грати й чує голос Мавки, випускає з рук сопілку й запитує в Килини, що то за верба

— Килина просить Лукаша зрубати вербу, Лукаш ударив раз по стовбуру, замахнувся вдруге й опустив руки — тут кинулася Килина, вихопила сокиру й замахнулася — у цю мить метеором-вогнем з неба злетів Перелесник і обійняв

вербу, спалахнув вогонь і, досягнувши верховіття, перекинувся на хату — мати й Килина виносять із хати добро разом із Злиднями

— Килина просить Лукаша покинути ліс і повернутися в село — Лукаш не погоджується — Килина йде геть — аж тут з-за берези виходить легка, прозора постать Мавки і схиляється над Лукашем — Мавка ні в чому не звинувачає Лукаша.

Твір закінчується ремаркою, що сприймається як вірш у прозі (Лукаш починає грати, тьмянний зимовий день змінюється на ясну весняну ніч, Мавка спалахує давньою красою в зорянім вінці, Лукаш кидається до неї, білий цвіт огортає закохану пару, переходить у заметіль, коли завірюха вщухла, стає видно Лукаша, що сидить сам, прихилившись до берези, на його вустах щаслива усмішка, очі заплющені, з неба падає сніг).

Чого навчає твір “Лісова пісня”?

Ця драма-феєрія Лесі Українки навчає любити природу, пізнавати її закони, з повагою відноситися до її багатств. У п’єсі природа постає як джерело творчості й натхнення. Показано також, як мистецтво облагороджує людину.

“Лісова пісня” аналіз до ЗНО головне

- драматичний твір
- драма-феєрія (філософська драматична поема)
- модернізм: неоромантизм
- пролог (провесінь) і три дії (три окремі пори року – рання весна, пізні літо, пізня осінь)
- зображення світу людини й світу природи в їх гармонійних і суперечливих взаєминах.
- оспівування краси людських взаємин, пориву до щастя, незбагненої сили великого кохання.
- вірність своєму призначенню як основа гармонійного буття
-